

Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2006

Helsinki 2007

**Eduskunnan
kirjaston kertomus
vuodelta 2006**

Helsinki 2007

ISSN 0437-2328

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2007

Eduskunnalle

Eduskunnan kirjastosta annetun lain (717/2000) 3 §:n mukaisesti Eduskunnan kirjaston hallitus antaa kunnioittavasti eduskunnalle oheisen kertomuksen Eduskunnan kirjaston hoidosta ja toiminnasta vuonna 2006. Kertomuksen on laatinut Eduskunnan kirjaston johtaja Tuula H. Laaksovirta.

Helsingissä helmikuun 21. päivänä 2007

Eduskunnan kirjaston hallituksen puolesta:

Irja Tulonen

*Eduskunnan kirjaston hallituksen
puheenjohtaja*

Tuula H. Laaksovirta

Eduskunnan kirjaston johtaja

Sisältö

1 Kirjaston hallitus	7	7 Näyttelyt	25
2 Eduskunnan kirjaston johtajan katsaus toimintaan	8	8 Henkilöstö	25
3 Palvelut	9	Liite 1: Julkaisut 2006	27
4 Kokoelmatyö	15	Liite 2: Kirjaston henkilöstö 31.12.2006	29
5 Eduskunnan arkisto	17	Liite 3: Ulkomaiset vaihtosuhteet vuonna 2006	31
6 Toiminta Eduskunnan kirjaston asiantuntijuusalueilla	22		

1 Kirjaston hallitus

Kirjaston hallitus vuonna 2006

Kirjaston hallituksen kokoonpano 1.1.–31.12.2006

Jäsenet

Tulonen, Irja, sairaanhoitaja, kansanedustaja, hallituksen puheenjohtaja

Tuomioja, Erkki, VTT, ekonomi, ulkoministeri, kansanedustaja, hallituksen varapuheenjohtaja

Karvonen, Tatja, KM, opettaja, kansanedustaja

Lintonen, Minna, KM, rehtori, kansanedustaja

Salovaara, Pertti, toimittaja, kansanedustaja

Hartman, Johanna, VTK, tietopalvelupäällikkö

Saarenpää, Ahti, OTT, professori, oikeustieteet

Tiilikainen, Teija, VTT, dosentti, valtiotieteet

Karjalainen, Leena, tradenomi, verkkopalveluamannuensi

Varajäsenet

Dromberg, Kaarina, markkinointisihteerin, kansanedustaja

Haapoja, Susanna, järjestöagrobiologi, kansanedustaja

Karhu, Saara, tv-toimittaja, kansanedustaja

Rauhala, Leena, FM, lehtori, kansanedustaja

Urpilainen, Jutta, KM, luokanopettaja, kansanedustaja

Lappalainen, Pertti, YTT

Nuutila, Ari-Matti, OTT, professori

Tyynilä, Markku, OTT, lainsäädäntöneuvos

Erkkilä, Päivi, HuK, informatikko

Kirjaston hallitus on kokoontunut vuoden aikana 7 kertaa; 15.2.2006, 15.3.2006, 10.5.2006, 13.9.2006, 18.10.2006, 15.11.2006 ja 13.12.2006

2 Eduskunnan kirjaston johtajan katsaus toimintaan

Eduskunnan kirjasto on ollut kaikille avoin, julkinen kirjasto yli yhdeksänkymmentä vuotta. Läheskään kaikki suomalaiset eivät kuitenkaan tiedä, että kirjasto palvelee kaikkia. Kirjaston avoimuutta ja sen tarjoamia palveluita on markkinoitava ja kehitettävä jatkuvasti, jotta palvelut tavoitaisivat entistä suuremman osan kansalaisista. Eduskunnan kirjaston on pystyttävä vastaamaan sekä internetin aktiivisen käytön omaksuneiden että perinteistä, kasvokkain tapahtuvaa palvelua haluavien kansalaisten tarpeisiin.

Vuonna 2006 kirjaston palvelujen markkinoitiin panostettiin kirjaston yleisoppaan ja palveluoppaiden sisällön ja ulkoasun uusimisella. Ulkoasu on suunniteltu yhteensopivaksi eduskunnan muiden esitteiden ja oppaiden kanssa. Yleisesite ja palveluoppaat julkaistiin kolmella kielellä, Suomen virallisten kielten lisäksi myös englanniksi.

Syksyllä kirjaston viestintätiimissä ideoitiin eri puolilla Suomea järjestettävä Eduskunnan kirjaston palvelujen markkinoitintempaus, jossa paikallisissa yleisissä kirjastoissa järjestetään eduskunnan ja kirjaston uusien sivujen esittely ja opastetaan sivujen käytössä. Tapahtumasta ilmoitetaan paikallislehdissä. Tapahtumat käynnistyvät alkuvuodesta 2007 yhdeksässä maakuntakirjastossa.

Eduskunnan julkisten kotisivujen uusiminen käyttäjäystävällisemmiksi ja viestinnällisemmiksi oli koko eduskunnan kanslian yhteinen ponnistus. Kirjaston henkilökunta osallistui projektiin aktiivisesti kaikissa vaiheissa, kirjaston asiantuntemusta käytettiin muun muassa eduskunnan käsittelemien asioiden ja asiakirjojen hakupalvelujen uudistamisessa.

Myös kirjaston kotisivut uusittiin niin

sisällöllisesti kuin ulkoasultaan toimivammaksi kokonaisuudeksi. Uusilla kotisivuilla kirjaston erityisalueet eduskuntatieto, oikeudellinen tieto ja yhteiskuntatieto ovat saaneet kukin omat alisivunsa, jolloin käyttäjän on entistä helpompi löytää suoraan kunkin alueen tiedonlähteille. Uudet kotisivut avattiin joulukuussa 2006, ja ne ovat saaneet lähes poikkeuksetta kiittäviä kommentteja niin kansalaisten kuin sivuja käyttävien asiantuntijoidenkin keskuudesta.

Kirjasto osallistui eduskunnan satavuotisjuhlien viettoon julkaisemalla teoksen valtiopäivien avajaispuheista ja matrikelin ensimmäisen eduskunnan kansanedustajista. Kirjaston henkilökunta oli omalta osaltaan auttamassa satavuotisjuhlien ensimmäisen juhlaistunnon onnistumisessa. Juhlavuoden nuorten parlamenttiin panostettiin muun muassa digitalisoimalla vuosien 1907–1908 valtiopäiväasiakirjat parlamenttikerhojen ja muiden asiakkaiden käyttöön eduskunnan kotisivuille. Digitalisointiprojektista saatiin hyvää oppia valtiopäiväasiakirjojen laajemman takautuvan digitalisoinnin suunnitteluun ja toteutukseen.

Kirjaston palvelujen arvioimiseksi ja kehittämisen tueksi kerättiin vuoden 2006 keväällä kyselytutkimuksella asiakaspalautetta kirjaston palveluista, tiloista ja laitteista. Asiakkaiden vastausten perusteella ilmeni kehittämistarpeita mm. kirjaston tiloissa. Asiakkaiden ilmaisemat tilojen kehittämistarpeet huomioitiin Eduskunnan peruskorjaustoimikunnalle annetussa muistiossa. Myös muihin asiakkaiden esittämiin kehittämistoiveisiin, kuten aineiston nopeampaan käyttöön saamiseen, on tartuttu. Ilahduttavaa on, että kirjaston asiakaspalvelu ja henkilökunnan asiantuntemus saivat vastauksissa kiitosta.

3 Palvelut

Lainaus 31.12.2006	30 581 lainaa, joista
kotilainoina	20 382
lukusalilainoina	1 482
kaukolainoina	3 040
elektronisina dokumentteina välitettiin ...	5 677
Tiedonhakuja	5 483 toimeksiantoa
Tiedonhallinnankoulutusta	1 560 henkilölle
Tiedonhallintakoulutusta yhteensä	206 tuntia
joista eduskunnalle	26 tuntia
Kirjaston yleisesittelyjä	48 tilaisuutta
Aukiolotunteja viikossa	57 tuntia
aukiolopäiviä vuodessa	279 päivää

Lainaus kirjaston kokoelmista on säilynyt edellisvuosien tasolla: yli 30 000 – uusinnat mukaan laskien runsaat 92 000 – lainaa. Uusia kirjastokortteja asiakkaille tehdään vuosittain noin 1 000. Kirjaston kokonaislainaajamäärä oli kertomusvuonna 25 269; aktiivilainaajia on tästä määrästä kunakin vuonna noin 10 % (vuonna 2006 tämä määrä oli 2 153).

Lokakuussa kirjasto siirtyi yhteislainauksen käyttöön: kansanedustajat, heidän avustajansa sekä eduskunnan virkamiehet voivat itsenäisesti Selma-kokoelmätietokannan välityksellä tilata Kuopiossa sijaitsevan Varastokirjaston kokoelmista kirjoja, joita ei Eduskunnan kirjastossa ole. Vuoden 2007 aikana yhteislainauskokeilua on tarkoitus laajentaa siten, että myös asiakastoiminen kirjojen tilaaminen Eduskunnan kirjastosta muualle Suomeen tulee mahdolliseksi.

Kirjastokäyntejä tehtiin kertomusvuonna 139 801. Viime vuoden tasolla säilynyt kävijämäärä kertoo kirjaston ja arkiston tarjoamien resurssien sekä neuvonta-, tieto- ja kaukopalveluiden aktiivisesta paikalliskäytöstä. Kirjastotilassa käytettäviä resursseja ovat muun muassa hakuteokset, aikaka-

lehdet, lukusali ja erilaiset tekniset apuvälineet (kuten mikrofilmien lukulaitteet, asiakastietokoneet ja -tulostimet). Kirjastoa ja sen tiloja hyödynnetään mm. työtehtävien edellyttämään tiedonhankintaan, monenlaisen ongelmanratkaisuun sekä lukemis- ja oppimismahdollisuuksia tarjoavana virikkeellisenä ympäristönä. Kirjaston pitkät aukioloajat mahdollistavat paikalliskäyttöön tarkoitettujen resurssien tuloksekkaan hyödyntämisen esimerkiksi aikuisopiskelun tarpeisiin.

Vuonna 2005 toimintansa aloittaneen kirjaston viestintätiimin työ tuotti runsaasti hedelmää kertomusvuonna. Eduskunnan kirjasto julkaisi uudet, eduskunnan viestintäilmeeseen sovitettut esitteet ja palveluoppaat kolmella kielellä. Myös kirjaston asiakastiedotteen ja julkaisusarjan graafinen ilme uusittiin. Loppuvuonna viestintätiimissä aloitettiin suurelle yleisölle kohdistuvan kirjaston avoimuuteen keskittyvän markkinointikampanjan suunnittelu.

Kirjasto tukee monin tavoin eduskuntatyötä. Tämä näkyy esimerkiksi kaukopalvelussa, jonka keskeisin asiakasryhmä ovat kansanedustajat, heidän avustajansa sekä

eduskunnan virkamiehet. Tilaavaan kaukopalveluun tulleista 1 571 toimeksiannosta 81 % oli näiden ryhmien tekemiä. Vuonna 2005 vastaava suhdeluku oli 84 %. Ulkomaisia kaukolainatiloituksia tehtiin 440 ja ulkomaille lähetettiin kirjastosta 66 kaukolainaa. Muista kirjastoista tuli 1 638 toimeksiantoa. Kertomusvuonna tehtiin yhteensä 3 209 kaukopalvelutoimitusta.

Kirjaston tutkijainsalissa on yksitoista tutkijainpaikkaa vähintään lisensiaattitasoisen tutkimuksen tekemiseen. Toukokuussa järjestettiin toistamiseen ”Tiedettä kirjastossa” -tilaisuus, jossa kolme tutkijainpaikan haltijaa kertoi tekeillä olevista valuutta-, tiede- sekä ympäristö- ja pakolaispolitiikkaa käsittelevistä väitöskirjahankkeistaan. Vuonna 2005 valmistuneen kehittämissuunnitelman mukaisesti uusittiin kirjaston asiakastietokoneet entistä paremmin tiedonhaku-, multimediaa sekä toimisto-ohjelmien käyttöä tukevaksi kokonaisuudeksi. Samassa yhteydessä tutkijainsalin tutkijoille alettiin lainata kannettavia tietokoneita sekä tarjottiin heille mahdollisuus eduskunnan langattoman vierailijaverkon testikäyttöön. Langattoman verkon avoin käyttöön otto kirjaston tiloissa siirtyi vuoden 2007 alkuun.

Kirjastossa toteutettiin huhtikuussa 2006 kirjaston asiakkaille suunnattu kyselytutkimus, jolla kerättiin palautetta kirjaston palveluista, kokoelmista, tiloista ja laitteista. Osoittautui, että peräti puolet vastaajista käytti kirjastoa työtehtäviin, opiskeluun liittyvää käyttöä oli 30 prosentilla vastaajista ja tutkimuskäyttöä 15 prosentilla. Asiakkaat pitivät kirjaston kokoelmia, palveluja ja tiloja pääosin hyvin toimivana kokonaisuutena. Erityisesti keuhuttiin asiakaspalvelua ja kirjaston työntekijöiden asiantuntemusta. Kirjaston tiloihin kohdistettiin jonkin verran enemmän kritiikkiä kuin kokoelmiin ja palveluihin; esiin nousi etenkin koettu huono ilmanlaatu kirjaston tiloissa sekä ryhmätyö-

tilan puute. Systemaattinen asiakaspalautteen keruu toistetaan vastedes säännöllisesti kahden vuoden väliajoin.

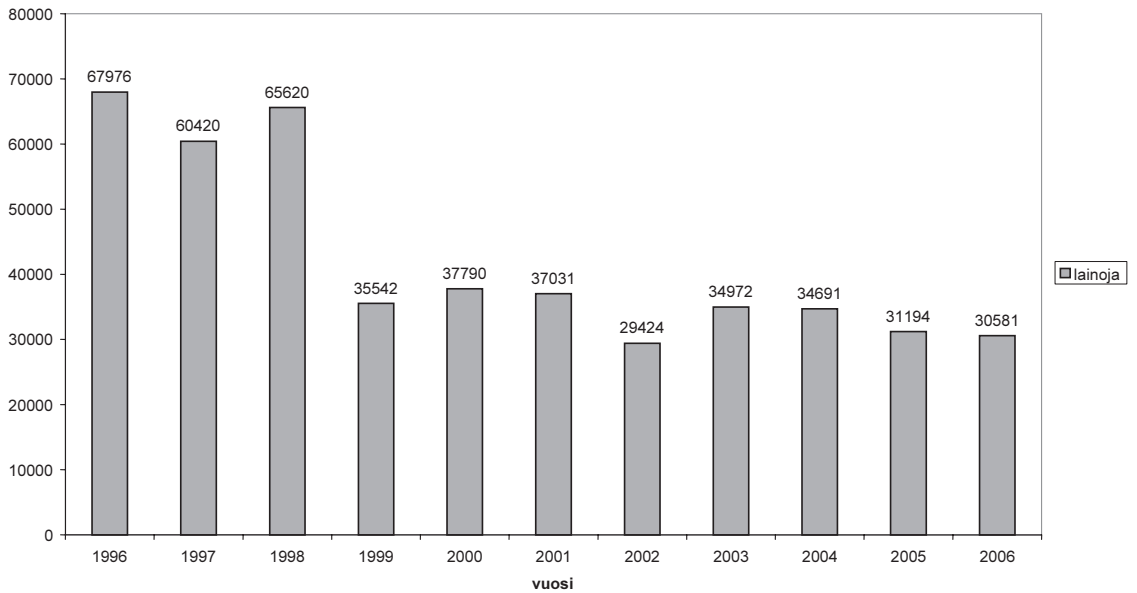
Kyselytuloksista otettiin oppia etenkin tilasuunnittelussa, joka ajankohtaistui kertomusvuoden aikana eduskunnan peruskorjaushankkeeseen liittyvien valmistelujen myötä. Kirjaston tilasuunnittelua valmisteleva työryhmä teki runsaasti vierailuja eri kirjastoihin, mm. Ruotsin parlamentin kirjastoon, sekä järjesti syyskuussa tilasuunnitteluseminaarin, jossa käsiteltiin asiakaskyselyä, kuunneltiin Helsingin yliopiston ja Helsingin kaupunginkirjaston asiantuntijoita, tehtiin ryhmätöitä sekä keskusteltiin aktiivisesti kirjaston tulevista tilaratkaisuista. Tilatyöryhmän työn lopputuloksena syntyi suunnitelma siitä, kuinka peruskorjaussuunnittelu tulee etenemään kirjaston osalta lähivuosina.

Kysely osoitti myös, että asiakkaat olivat jonkin verran kriittisiä varatun aineiston käyttöön saamisen suhteen: aineiston kieron tehostamista selvästi toivottiin. Niinpä kirjastossa käynnistettiin loppuvuodesta laajamittainen erääntyneiden lainojen palautuspyyntö -kampanja, jonka avulla pyritään tehostamaan aineiston käyttöä ja sen kiertoa asiakkaiden keskuudessa. Samassa yhteydessä kirjasto siirtyi käyttämään entistä kattavammin myös perintätoimiston palveluja.

Kirjaston neuvonta- ja arkistopalvelun asiakaspalveluun liittyvät ohjeet ajantasaistettiin ja täydennettiin kattavasti. Ohjeistuksen uudistaminen tähtää siihen, että asiakkaat saisivat entistä tasalaatuisempaa ja johdonmukaisempaa palvelua riippumatta siitä, kuka milloinkin asiakaspalvelussa päivystää. Vuoden aikana edistettiin myös useita kokoelmätietokannan ja kirjaston lainausrekistereiden ajantasaisuuden parantamiseen tähtäviä hankkeita.

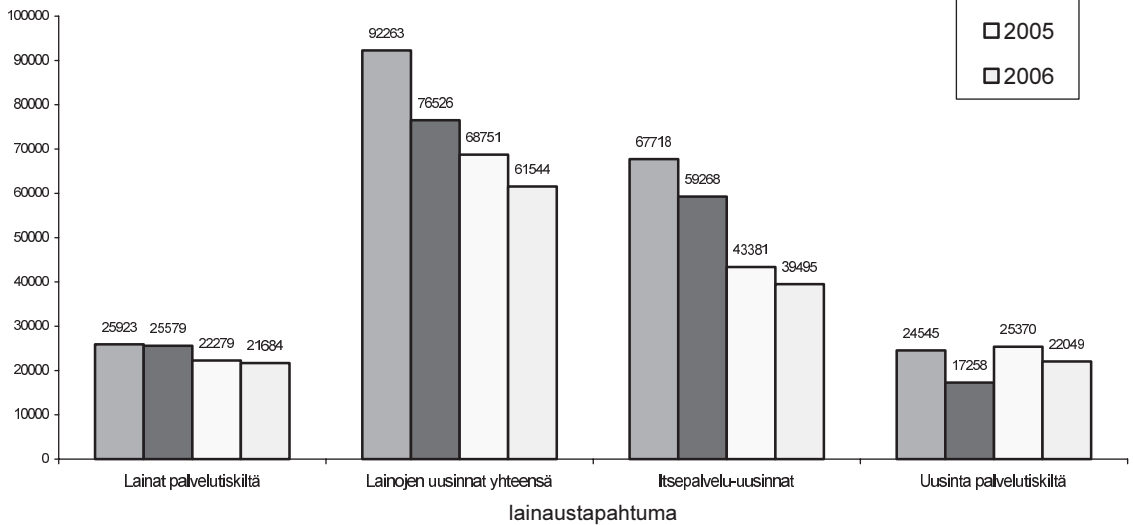
Lainat 1996–2006

lainat

Lainat ja lainojen uusinnat 2003–2006

lainamäärät

Kirjaston verkkosivuilla kävijöiden määrä lisääntyi edelleen. Vuonna 2006 kävijöitä verkkosivuilla oli noin 330 000, lisäys vuoteen 2005 verrattuna oli noin 45 000. Sivulataukset vaikuttavat kasvaneen prosentuaalisesti enemmän kuin kävijämäärä. Palveluiden käytöstä suhteessa muihin palveluihin voi poimia joitakin asioita. Eniten kävijöitä on luonnollisesti kirjaston kotisivulla. Muista sivuista käytetään eniten Eduskunnan kirjaston Elki-linkkitietokantaa. Elkin käytölkuihin, kuten myös muiden palvelujen käyttöön, sisältyy kirjaston henkilökunnan sisäinen käyttö. Seuraavaksi eniten käyntejä oli Arkiston sivuilla ja Eduskunnan kirjaston Eks-asiastanastossa. Suosituimpien joukkoon pääsee Yhteystiedot ja aukioloajat. Pdf-muotoisten tiedostojen käyttö oli lisääntynyt huomattavasti, mikä johtunee myös siitä, että kirjastossa on tarjolla niitä enemmän kuin aiemmin.

Niistä verkkojulkaisuista, joiden käyttöä seurattiin, käytettiin eniten NetMot-sanakirjastoa, josta tehtiin hakuja 106 965 kertaa, joka oli yli 25 000 hakua enemmän kuin vuonna 2005, Oxford English dictionary -sanakirjasta 518, Mediearkivet-tietokannasta 323 ja WSOY:n Yritys-, juridiikkaonline-tietokannasta 390 hakua. Encyclopedia Britannica online -julkaisusta tulostettiin 262 artikkelia. EBSCO-tietokannasta tehtiin 1 667 hakua, artikkeleita ladattiin 759 kertaa. Kansallisbibliografiasta hakuja tehtiin 189 ja artikkeleita ladattiin 55 kappaletta.

Edellisvuosien tapaan kirjasto järjesti runsaasti koulutustilaisuuksia ja henkilökunta osallistui luennoitsijoina muiden järjestämiin tilaisuuksiin. Yhteensä tiedonhallinnan koulutusta tarjottiin 84 tilaisuudessa, osassa myös ruotsiksi. Tämän lisäksi kirjaston palveluita esiteltiin 48:lle kirjastossa vierailleelle ryhmälle. Kirjaston henkilökunnan tarjoamaan tiedonhallinnan koulutukseen osallistui vuonna 2006 kaikkiaan 1 560 henkilöä.

Luku sisältää kaikki tilaisuudet, joissa kirjaston henkilökuntaa on ollut kouluttajana.

Eduskuntaan suuntautuneessa tiedonhallinnan koulutuksessa panostettiin erityisesti koulutuksen oheisaineiston kehittämiseen. Taloon suunnattu koulutus suunniteltiin ja järjestettiin yhteistyössä sisäisen tietopalvelun kanssa. Vaalikauden lähestyvä päättyminen näkyi laskuna koulutukseen osallistuvien määrissä. Vuonna 2006 järjestettiin 10 koulutustilaisuutta ja niihin osallistui yhteensä 44 eduskunnan virkamiestä ja kansanedustajaa. Lisäksi muutamia henkilöitä opastettiin yksittäin heidän työhuoneissaan.

Kaikille avoin asiakaskoulutus jatkui syksyllä ja keväällä kuukauden 1. ja 3. tiistaina aiempien vuosien tapaan. Osallistujamäärä pysyi lähes entisellä tasolla: kolmeentoista tilaisuuteen osallistui yhteensä 147 henkeä. Kiinnostavimmat aiheet osallistujamäärän perusteella olivat Finlex-tietokanta ja muut säädöslähteet, Euroopan unionin tiedonlähteet verkossa sekä Eduskunnan asiakirjat verkossa.

Tietopalvelutyössä jatkettiin entiseen tapaan ulkoisten asiakkaiden palvelemista. Paikallisasiakkaiden lisäksi vastattiin asiakkaiden toimeksiantoihin sekä sähköpostitse että puhelimitse. Tiedonhakutoimeksiantojen kappalemäärä on noussut edellisvuodesta noin 600 haulilla ja oli 5 483 kpl vuonna 2006.

Tietopalvelu- ja neuvontatyöhön osallistuvien taitoja on ylläpidetty ajanmukaisella koulutuksella mm. internetin tarjoamista uusista mahdollisuuksista hakea ja seurata tietoa sekä eri aihealueiden tiedonlähteiden sisältö- ja käyttökoulutuksella.

Eduskunnan kirjaston maksupolitiikka ja hinnasto tarkistettiin ja uudistettiin kertomusvuonna. Vuonna 1998 laaditun aiemman maksupolitiikan jälkeen yleistyneet digitaalisen tiedon tallennustavat, tietokantojen tarjonnan muuttuminen ja internetin sekä

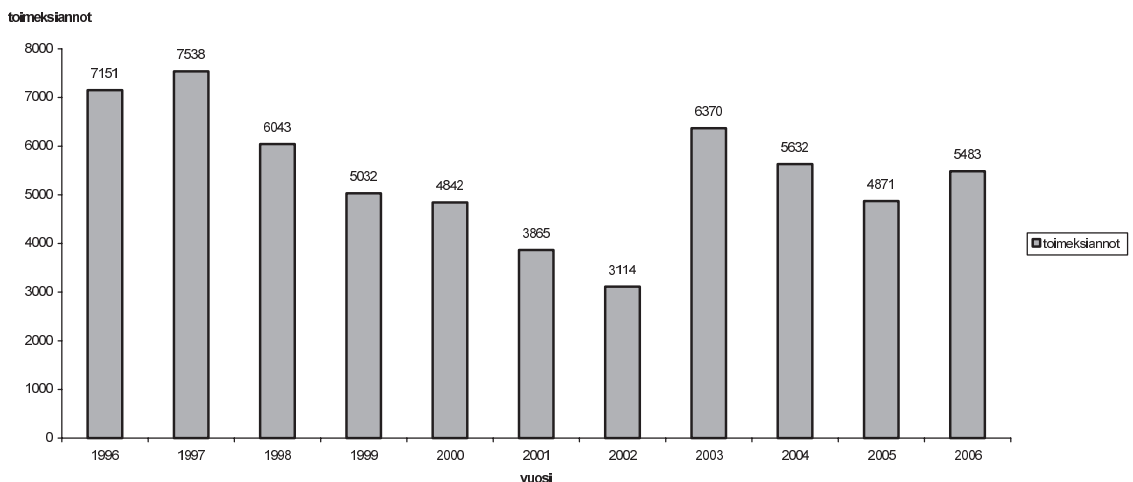
sähköpostin käytön lisääntyminen edellyttivät palvelujen hinnoittelun tarkistamista. Olennaista tarkistuksessa oli maksuttomien palveluiden säilyminen. Maksutta toimitettavien paperijäljenteiden määrän nousulla parannettiin kansalaisten tiedonsaantimahdollisuuksia. Myös maksullisten kopioiden hintaa laskettiin, joten asiakkaat saavat paperijäljenteitä entistä edullisemmin. Tietopalveluista valtaosa tarjotaan maksutta, vain erittäin laajat toimeksiannot ovat maksullisia uudessa hinnastossa.

Kirjaston kokoelmiin hankittu aineisto sisällönkuvailtaan kirjaston ylläpitämällä asiasanastolla. EKS-asiasanastossa on noin 4 000 asiasanaa. Asiasanasto on internetin kautta tiedonhakijoiden käytössä ja sen kautta on mahdollisuus tehdä aiheenmukaisia tiedonhakuja kirjaston Selma-kokoelmätietokannasta. Asiasanaston ruotsin- ja englanninkieliset käyttöliittymät mahdollistavat aiheenmukaisten tiedonhakujen tekemisen

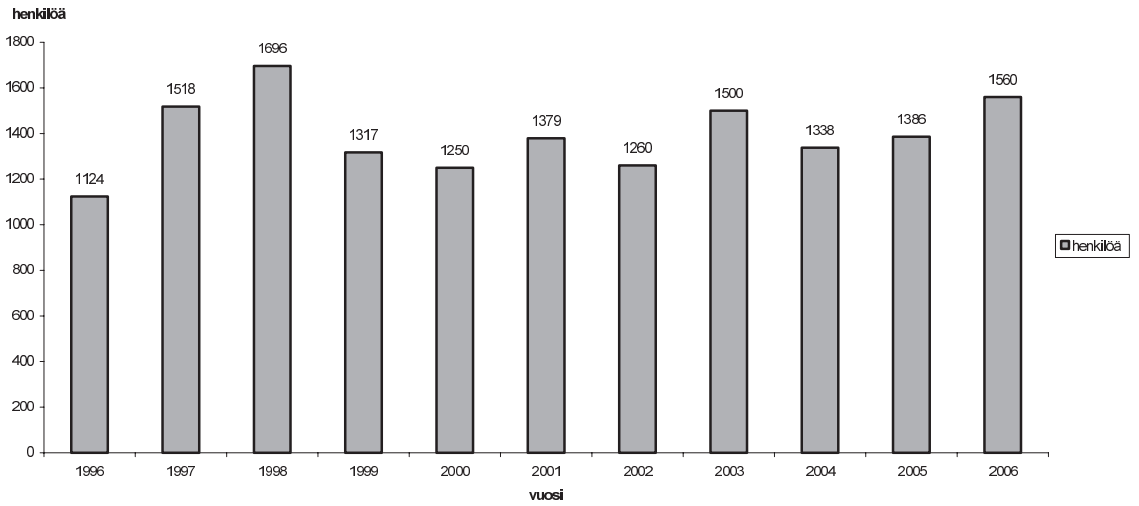
myös muille kuin suomenkielisille asiakkaille. Vuoden 2006 aikana asiasanojen ruotsin- ja englanninkielisiä vastineita tarkistettiin ja tarkennettiin.

Kaksi kirjaston tietoasiantuntijaa on osallistunut laajaan yhteishankkeeseen, jonka tavoitteena on tuottaa monikielinen ja terminologialtaan johdonmukainen eduskuntasanasto, joka tulee ilmestymään painettuna ja verkkojulkaisuna. Hankkeessa projektipäällikkönä työskennellyt tietoasiantuntija Riitta Siunala menehtyi vaikeaan sairauteen 18.11.2006, mikä oli suuri menetys projektille ja koko Eduskunnan kirjastolle. Hankkeen jatko turvattiin siten, että projektin ohjausryhmän varapuheenjohtajana toiminut tietoasiantuntija Marja Oksa-Pallasvuo nimettiin uudeksi projektipäälliköksi ja hänen tilalleen ohjausryhmään tuli johtava tietoasiantuntija Kristiina Hakala 1.1.2007 alkaen.

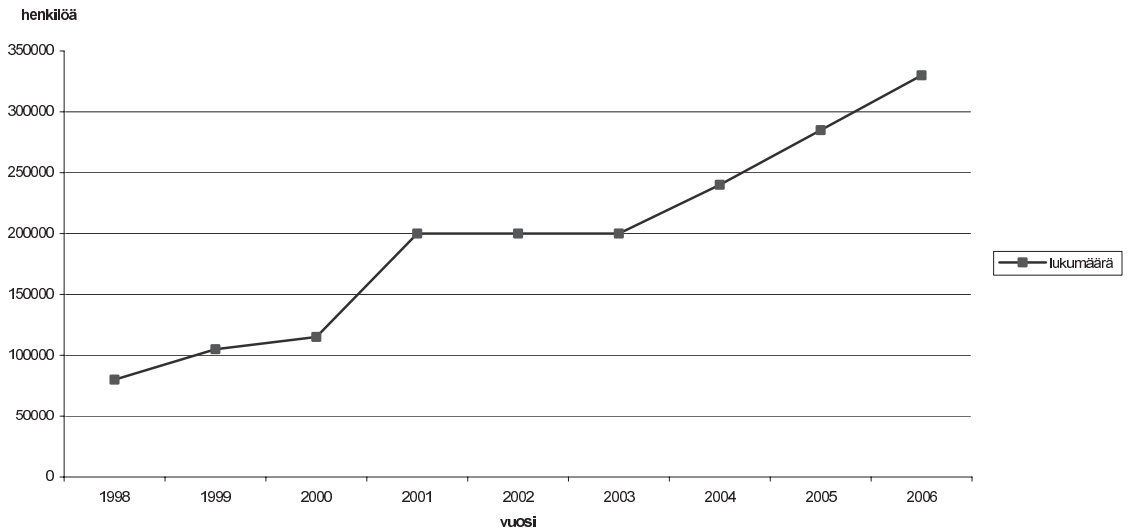
Tiedonhaut 1996–2006

Tiedonhallinnan koulutus 1996–2006

Kirjaston www-sivujen kävijämäärät 1998–2006

4 Kokoelmatyö

Kokoelmat 31.12.2006:	
painetut monografiat.....	336 000 nid.
monografianimekkeitä	306 000 nimekettä
painetut kausijulkaisut.....	n. 213 000 nid./vsk.
mikromuotoinen aineisto	n. 124 000 korttia
Jatkuvasti saapuvia aikakaus- ja sanomalehtiä	3 300 nimekettä
joista ostettuja.....	620 nimekettä
joista elektronisia kausijulkaisuja.....	2 300 nimekettä
Kartunta vuonna 2006:	
painetut monografiat	5 086 nid.
joista ostettuja.....	1 989 nid.
painetut kausijulkaisut.....	4 727 vsk.
joista ostettuja.....	2 324 vsk.
Poistot vuonna 2006:	
painetut monografiat.....	2 106 nid.
painetut kausijulkaisut.....	500 vsk.
Aineiston hankintaan käytetty.....	680 000 euroa

Kokoelmien evaluoinnissa ja karsinnassa aloitettiin kertomusvuonna varaston pääasiassa vuoteen 1961 asti karttuneiden vanhojen systemaattisten luokkien läpikäyminen. Arvioinnin ensimmäisenä kohteena oli osasto IX Sivistystyö, jonka aihealueita ovat mm. kasvatustieteet, kansanvalistus, koulutuslaitos ja sanomalehdistö. Osastosta poistettiin n. 1 500 nidettä, joilla täydennettiin puutteita Varastokirjaston kokoelmissa. Lisäksi Helsingin yliopiston käyttäytymistieteellisen tiedekunnan kirjasto valitsi osan aineistoa kokoelmiinsa. Kertomusvuoden lopussa arvioitiin myös kirjaston lukusaliin ja varastoon sijoitetun käsikirjastoaineiston ajantasaisuus ja ajankohtaisuus, sekä aloitettiin vanhoista systemaattisista seuraavan osaston, XI Huoltotoimi, läpikäyminen. Poistotoimenpiteisiin tämän aineiston osalta tullaan etenemään vuoden 2007 alussa.

Kokoelmien kartunta pysyi edellisvuoteen verrattuna niin monografioiden kuin kausijulkaisujen osalta samansuuruisena. Myös-

kään ostetun aineiston osuudessa ei tapahtunut merkittävää muutosta.

Huomattava osa kirjaston painetusta aineistosta saadaan edelleen lahjoituksina, vapaakappaleina, tallekirjasto-oikeuden tai vaihtosuhteen perusteella. Kotimaisen kirjallisuuden osalta ministeriöt ja valtion virastot ja laitokset toimittavat virallisjulkaisuaineistoa, ja Helsingin yliopiston kirjasto on valinnut kirjastolle vapaakappaleista oikeus- ja yhteiskuntatieteellistä kirjallisuutta. Ulkomaisen aineiston osalta kokoelmiin saadaan tallekirjasto-oikeuden perusteella Euroopan unionin, YK:n ja sen erityisjärjestöjen sekä WTO:n, OECD:n, ETYJ:n ja ADB:n julkaisuja, ja vaihtosuhteen perusteella mm. ulkomaisia säädös- ja valtiopäiväaineistoja. Yhteistyö kansainvälisten järjestöjen ja muiden yhteistyökumppanien kanssa on sujunut erinomaisesti.

Eduskuntatyössä tarvittavaa elektronista aineistoa on arvioitu yhdessä sisäisen tietopalvelun kanssa. Hankinnoissa on tehty

yhteistyötä Helsingin yliopiston kirjaston Kansallinen elektronisen kirjaston (FinE-Lib) ja valtioneuvoston tietopalvelujen (Valtipa) kanssa. Aikakaus- ja sanomalehtiä on elektronisina ollut kirjaston asiakkaiden käytettävissä kertomusvuonna tietokantojen kautta n. 2 300.

Kirjaston Selma-tietokannassa oleva tietueiden määrä kasvoi n. 339 000:een. Monografioiden ja kausijulkaisujen lisäksi kirjastotietokantaan luetteloiitiin 753 pääasiassa kotimaista oikeudellista aikakauslehti- ja monografia-artikkelia. Tietueiden kopioluettelointi on lisääntynyt niin, että n. 55 % uutuusluetteloinnista (julkaisut ovat ilmestyneet viimeisen 3 vuoden aikana) ja n. 67 % takautuvasta luetteloinnista hyödyntää kopioituja tietueita muokatakseen ne kirjaston tarpeisiin sopiviksi. Huomattava osa kaikesta kokonaisluetteloinnista, n. 43 % on kuitenkin vielä ns. alkuperäisluetteloitua. Kirjaston omaa alkuperäisluetteloitua tarvitaan erityisesti luetteloitaessa artikkeleita, koti- ja ulkomaisia virallisjulkaisuja, Euroopan unionin ja kansainvälisten järjestöjen

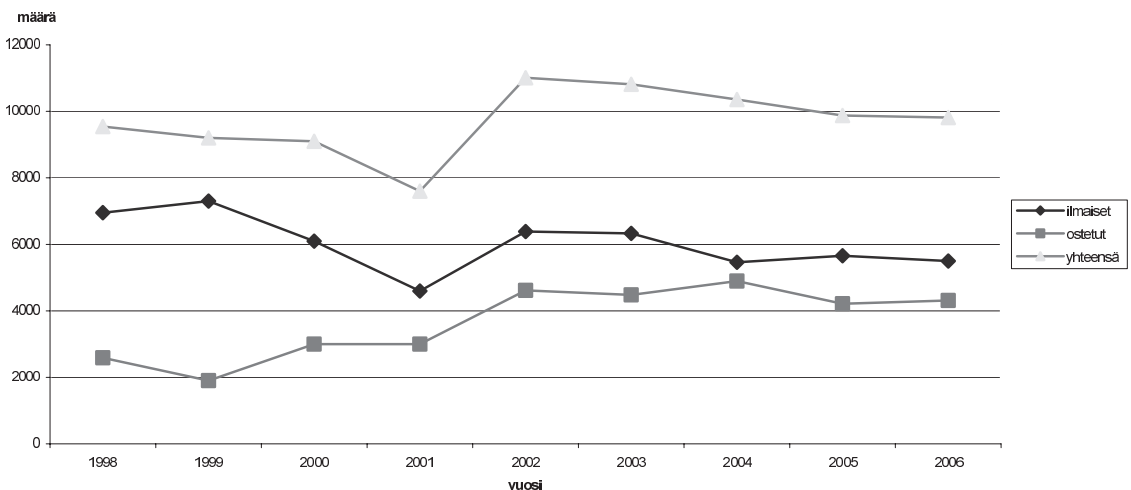
julkaisuja sekä ulkomaista oikeustieteellistä kirjallisuutta. Kirjaston kokoelmiin otettu aineisto asiasanoitettiin ja luokitettiin kirjaston omalla asiasanastolla ja luokituksella.

Kirjaston Elki-linkkitietokantaan valittujen laadukkaiden oikeuden, politiikan ja hallinnon aloilta olevien tiedonlähteiden määrä oli kertomusvuoden lopussa 2 524.

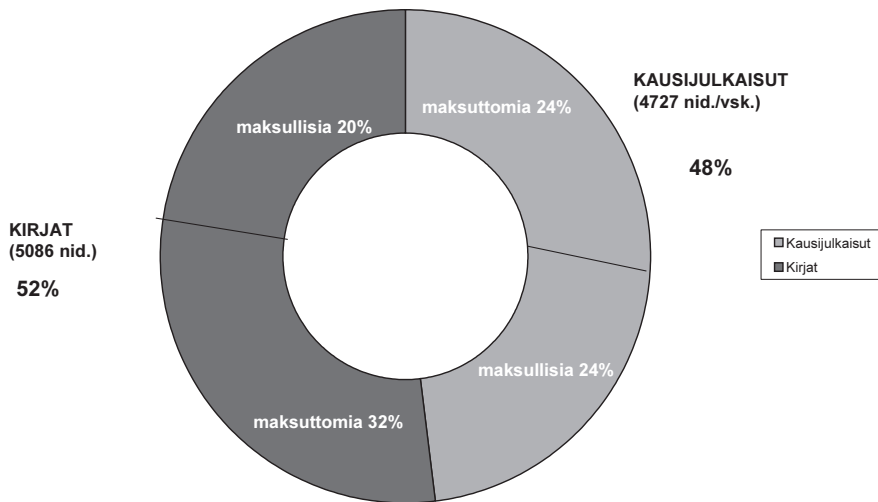
Virkamiesten ja valiokuntien käsikirjastoihin hankittiin 1 584 nidettä. Käsikirjastoista palautunutta ja kansanedustajien työhuoneistaan poistamaa aineistoa liitettiin kirjaston kokoelmiin, lähetettiin Varastokirjastoon tai tarjottiin kirjaston asiakkaille poistettujen kirjojen ohella.

Kirjaston sitomo on huolehtinut käytössä kärsineiden julkaisujen kunnostamisesta. Aikakauslehdistä on vain tärkeimmät kotimaiset sidottu, muuten aineisto on kotoletoitettu. Sidottujen valtiopäiväasiakirjojen varastosta, jonka järjestys tarkistettiin, jaettiin niteitä kansanedustajille, valiokunnille ja eduskunnan virkamiehille sekä kirjaston kanssa vaihtosuhteissa oleville kirjastoille.

Kokoelmien kartunta 1998–2006

Julkaisujen hankinta 2006
(yhteensä 9 813 nid./vsk.)

5 Eduskunnan arkisto

Arkistolainat.....	180 käyttökertaa
Annetut kopiot yhteensä.....	4 970 kpl
näistä eduskunnalle.....	2 689 kpl
eduskunnan ulkopuolisille.....	2 281 kpl
Arkistosiirrot.....	277 yksikköä
Mikro kuvautettu aineisto	
tallefilmit.....	552 korttia
käyttöfilmit.....	606 korttia
kopiot vaihtokirjastoille.....	—
skannatut sivut.....	35 811 sivua
Arkiston tiedonhaut.....	247 toimeksiantoa
Arkistoon liittyvä ohjaus ja neuvonta.....	122 toimenpidettä
Kuvalainat yhteensä.....	1 450 kpl
Digitaalikuvat	
sisäiset.....	838 kpl
ulkoiset.....	535 kpl
Diat / kuvat / printit	
sisäiset.....	76 kpl
ulkoiset.....	1 kpl
Valokuvaan liittyvät neuvonta- ja tietopalvelutehtävät.....	273 kpl

Vuosi 2006 oli eduskunnan 100-vuotisjuhlien ensimmäinen vuosi, mutta edelliseen vuoteen verrattuna työpanostus juhlavuosiin väheni arkistossa selvästi. Kuitenkin lähdeaineistojen kerääminen juhlaulkaisuja ja -näyttelyitä varten jatkui varsin vilkkaana. Arkiston uudet www-sivut otettiin käyttöön joulukuussa koko kirjaston sivujen julkistamisen yhteydessä ja vuoden kuluessa tehtiin merkittävästi kehitystyötä sivujen parissa. Alkuvuonna saatiin myös valmiiksi arkiston palveluoppaan kääntäminen ruotsiksi ja englanniksi. Arkiston edustaja osallistui sekä kirjaston eettisiä ohjeita laatineen työryhmän että maksupolitiikkatyöryhmän työhön. Kirjaston ja arkiston tilojen korjauksen suunnittelu aloitettiin syksyllä. Lisäksi uuden palkkausjärjestelmän suunnitteluun liittyvät tehtävät työllistivät arkiston henkilökuntaa. Alkuvuonna siirrettiin pääosin Kansallisarkistossa ja osin eduskunnan tiloissa säilytetyt arkiston tallemikrofilmit säilytettäväksi Mikkelin maakunta-arkiston laadukkaisiin säilytystiloihin. Käyttöfilmit jäivät eduskunnan arkistoon.

Helmikuussa käynnistyi valokuvien hallintajärjestelmän pilottiprojekti, jossa testattiin yhtä kevyesti kuva-arkiston tarpeisiin räätälöityä järjestelmää. Testiaika kesti kesäkuun loppuun. Testauksen tulokset osoittivat, että järjestelmää oli tarpeen kehittää joiltakin osin, jotta se voisi toimia tavoitteiden mukaisena valokuvien hallintajärjestelmänä. Syksyllä todettiin järjestelmän jatkokehittämiskustannukset niin korkeiksi, että järjestelmän hankkimisesta päätettiin luopua kirjaston ja tietohallintotoimiston yhteisellä päätöksellä. Sovittiin, että Eduskunnan kirjaston johdolla ryhdytään hankkimaan vaihtoehtoista järjestelmää markkinoilla jo olevista ratkaisuista.

Kertomusvuonna valmisteltiin Ulkopoliittisen instituutin liittämistä eduskunnan hallinnolliseen kokonaisuuteen. Eduskunnan

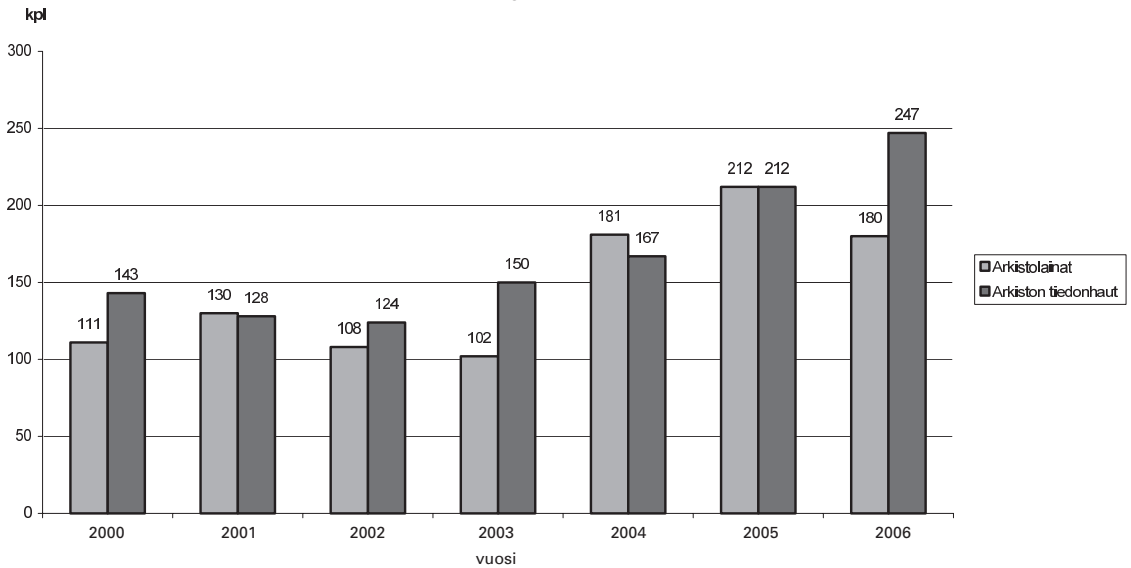
arkisto teki tiivistä yhteistyötä instituutin arkistonhoitajan kanssa instituutin vanhan ja tulevan arkiston käyttö- ja toimintaperiaatteiden selvittelyssä. Arkisto laati asiasta muistion eduskunnan UPI-toimikunnalle. Samoin arkisto antoi valtionalouden tarkastusvirastolle lausunnon viraston vuotta 2001 aikaisemmin syntyneen arkistoaineiston säilytyspaikasta pitkäaikaisesti säilytettävien asiakirjojen osalta. Lisäksi eduskunnan arkisto konsultoi oikeusasiamiehen kansliaa ja eduskunnan kanslian kiinteistö- ja tiloimistoja arkistokysymyksissä. Vuoden alussa arkisto antoi lausunnon Kansallisarkistossa tekeillä olleesta arkisto-oppikirjasta. Valiokunta-asiakirjojen vapaammasta siirrosta keskusarkistoon kerättiin koeluonteisesti kokemuksia maaliskuusta alkaen.

Arkistotiimin toiminta jatkui vireänä ja sen toimintaan tuli mukaan kaksi lisäjäsenä. Tiimin pyrkimyksenä on edistää asiakirja- ja valokuva-arkistotehtäviä hoitavien henkilöiden vuorovaikutusta ja varmistaa tiedon välittyminen niin pienemmissä kuin suuremmissa työasioissa. Arkistotiimi mahdollistaa myös monipuolisen kehittämisideoiden käsittelyfoorumin.

Keskusarkisto vastaanotti vuoden aikana 83 asiakirjasiirtoa ja ne kasvattivat arkistoa 23,45 hyllymetrillä tai 277 yksiköllä. Edeltävään vuoteen suhteutettuna sekä siirtojen määrä että hyllymetrien määrä kasvoivat selvästi. Sen sijaan yksikkömäärä pysyi ennallaan. Totutusti arkistoon luovutettiin eniten valiokunta- ja muita valtiopäiväasiakirjoja, mutta myös eduskunnan hallinto-osaston asiakirjat ja erikoiskokoelman lisäykset kartuttivat säilytettävää aineistoa tuntuvasti.

Arkiston asiakirjojen käyttö kasvoi jonkin verran ulkoisten asiakkaiden osalta, mutta sisäisten asiakkaiden tilaukset puolittuivat. Siten ulkoisten asiakkaiden osuus kasvoi merkittävästi. Tietopalvelutoimeksiannot lisääntyivät kohtuullisesti, mutta joukossa

Arkistolainat ja arkiston tiedonhaut

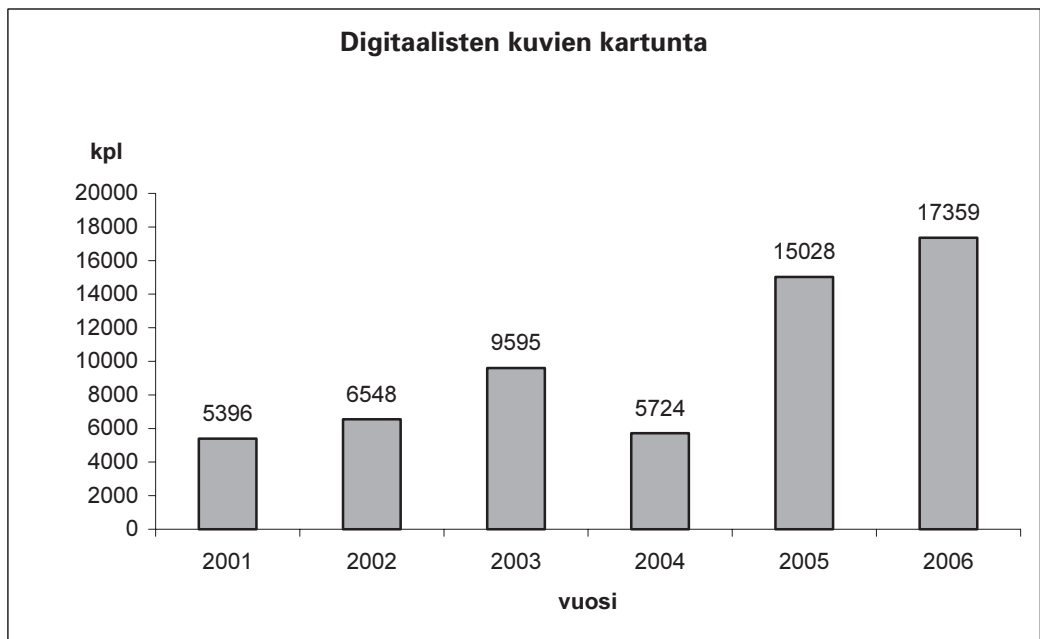
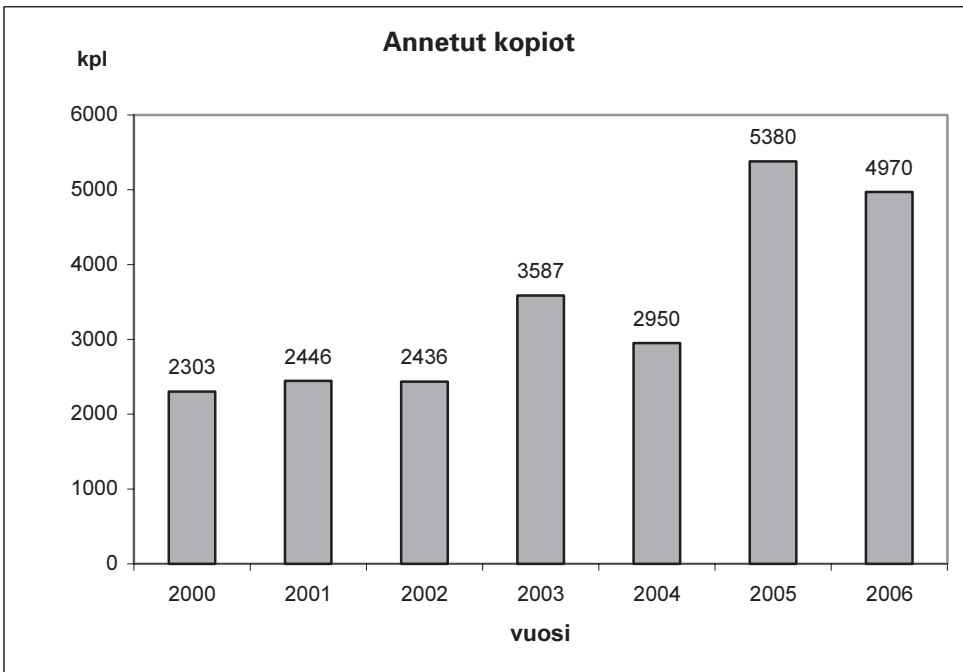
oli tavallista enemmän suuritöisiä toimeksiantoja. Ulkoiset tehtävien antajat olivat yhä selvänä enemmistönä. Asiakirjojen kopiomäärä laski lievästi, mutta oli silti poikkeuksellisen korkealla tasolla.

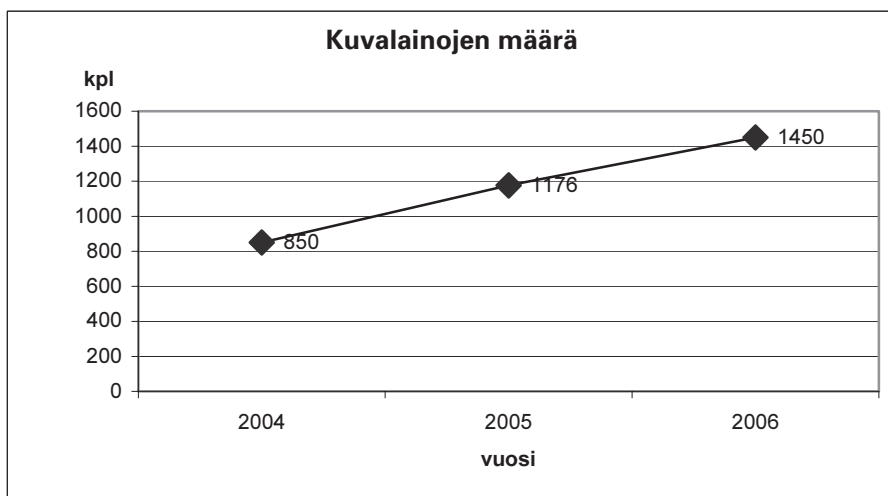
Mikro kuvauksessa palasi kuvattujen korttien määrä lähes normaaliksi edellisvuotisen notkahduksen jälkeen. Valiokunta-asiakirjoja digitoitiin CD-ROM -levyille lähes 36 000 sivua ja kasvu edellisvuodesta oli merkittävä.

Valokuva-arkiston peruskuntoonpano eteni kertomusvuonna siten, että negatiiviarkisto saatiin järjestettyä ja sijoitettua arkistokelpoisiin suojiin. Myös tätä aineistoa koskevat Excel-taulukot päivitettiin. Kuvarkiston resurssija tarvittiin runsaasti valokuvien hallintajärjestelmän pilottiprojektissa ja myöhemmin arvioitaessa kokeillun järjestelmän kehittämismahdollisuuksia. Kuvainainojen määrä nousi melkein 25 % ja sisäisten lainojen osuus kasvoi yhä. Arkiston kuvat karttuivat 162 CD-levyllä, mikä merkitsi noin 150 %:n lisäystä. CD-levyistä

oli 118 omaa tuotantoa, ostettuja 37 levyä ja skannautettuja 7 levyä. Valokuvien neuvonta- ja tietopalvelutehtävät melkein kolminkertaistuivat edellisvuodesta. Diaarioituja sopimuksia valokuvien oikeuksista tehtiin kertomusvuonna 16 kpl. Vuoden päättyessä valokuva-arkistossa säilytettiin 13 035 paperikuvaa, 50 778 negatiivia ja diaa sekä 62 946 digikuvaa. Yhteensä valokuva-arkistossa oli 126 759 erilaista valokuvaa.

Arkiston edustajia osallistui toukokuussa seitsemänsille Suomen Arkistopäiville Helsingissä ja elokuussa Pohjoismaisille Arkistopäiville Uppsalassa ja jälkimmäistä edeltäneeseen pohjoismaisten parlamenttiarkistonhoitajien kokoukseen Tukholmassa. Lisäksi arkiston edustaja kävi kansainvälisen arkistoneuvoston parlamentti- ja poliittisten puolueiden arkistojoukon kokouksessa Bonnissa marraskuun alussa. Eduskunnan arkisto oli organisoimassa huhtikuussa pidettyä kirjastojen digitointityöryhmän kokousta, toukokuussa pidettyä valtioneuvoston ja eduskunnan päätöksentekoprosessia

valottavaa kurssia sekä syyskuussa pidettyjä sairaala-arkistopäiviä. Kaikki kolme tilaisuutta pidettiin eduskunnan tiloissa. Ruotsalaisuuden päivänä marraskuussa arkiston edustaja esitteli Aurora-salissa arkiston ruotsinkielisiä asiakirjoja. Joulukuussa arkisto piti kirjaston henkilökunnalle pääosin valiokunta-asiakirjoja koskevan tietoisuuskun.

Valtioneuvoston arkistonhoitajien yhteistyöryhmä jatkoi vireätä toimintaansa. Eduskunnan arkiston ja arkistotoimen esittelytilaisuuksia pidettiin vuoden aikana 11, mikä oli edellisvuoden alhaista määrää selvästi enemmän.

Veteraanikansanedustajien muistitietoprojekti toteutti vuonna 2006 yhdeksän uutta haastattelua. Haastatteluja on yhteensä 302, uutta nauhoitusta kertyi 47 tuntia ja sitä on yhteismäärältään 1 787 tuntia. Nauhoilta tekstiksi purettiin kuluneelta ja edelliseltä vuodelta yhteensä 13 haastattelua, sivuja yhteensä 2 504. Haastattelujen kokonaissivumäärä vuoden loppuun mennessä oli 45 184. Kaikki tähän mennessä valmistuneet 260

haastattelun tekstiversiota tallennettiin pdf-muodossa cd-rom levyille kolmena kopiona, joita tehtiin yhteensä 780 kappaletta.

Haastatteluversioita työstettiin muistitietoarokistokappaleiksi ja aikaisempien vuosien tapaan lähetettiin pyynnöstä haastatelluille.

Eduskunnan 100-vuotishistoriaprojektin ja juhlavuoden muuhun eduskuntatutkimuskäyttöön tehtiin erilliskoosteromppuja. Vuoden 2006 aikana julkistettiin myös 100-vuotisprojektin sarjassa Miten eduskunta toimii- ja Naiset eduskunnassa -teokset, joissa lähdeaineistona ovat olleet mukana muistitietohaastattelumme ja myös oma muistitietoprojektityömme esittely.

Tutkija osallistui Arkistoyhdistyksen syysseminaariin kirjaston edustajana ja luennoi Helsingin yliopiston Historian laitoksen oral history -muistitiedon erikoiskurssilla ja osallistui Helsingissä Tieteiden talolla kolmipäiväiseen kansainväliseen Memory and Narration Oral History Research in the Northern European Context -konferenssiin.

6 Toiminta Eduskunnan kirjaston asiantuntijuusalueilla

Eduskuntatieto

Eduskuntatiedon osalta toiminta vuonna 2006 sisälsi suurimmaksi osaksi osallistumista eduskunnan 100-vuotisjuhlakauden toteuttamiseen. Eduskunnan kirjastolla on juhlakaudella 2006–2007 kaikkiaan neljä projektia vastuullaan ja näistä kolme toteutettiin vuoden 2006 aikana.

Jo viidettä kertaa kokoontunut Nuorten parlamentin täysistunto otettiin osaksi juhluvuoden ohjelmaa. Nuorten parlamentti on eduskunnan ja Kerhokeskuksen yhdessä toteuttama hanke. Maaliskuussa pidetyn juhlaistunnon käytännön järjestelyistä vastasi Eduskunnan kirjaston vetämä laaja työryhmä. Nuorten parlamentin juhlaistunto toteutettiin suullisena kyselytuntina, jossa valtioneuvoston jäsenet vastasivat nuorten parlamenttikerhoissa laatimiin kysymyksiin. Nuorten parlamentti 2006 -hankkeeseen osallistui 110 parlamenttikerhoa. Niistä 96 parlamenttikerhoa lähetti istuntoon 1–3 edustajaa niin että edustajia oli yhteensä 199. Parlamenttikerhojen kesken edustajapaikat oli jaettu vaalipiirien edustajamäärän mukaan. Toimittajaoppilaina Nuorten parlamentin juhlaistuntoon osallistui 90 nuorta. Istunto televisioitiin suorana lähetyksenä.

Nuorten parlamentin alaprojekteina toteutettiin parlamenttikerhojen toimintaa varten Mentori menneisyydestä -verkkosivusto sekä digitoitiin vuosien 1907–1908 valtiopäiväasiakirjoja.

Eduskunnan kirjaston julkaisusarjassa julkaistiin kirjastossa toimitettu teos Valtiopäivien avajaispuheet 1907–2006. Teokseen koottiin valtiopäivien avajaisissa pidetyt puheet sadan vuoden ajalta. Painetun julkaisun lisäksi teoksesta tehtiin verkkoversio.

Eduskunnan kirjastossa toimitettiin vuonna 2006 osana juhluvuotta myös toinen

teos, Suomen eduskunta 1907. Tämä kansanedustajamatrikkeli sisältää tiedot Suomen eduskuntaan vuonna 1907 valituista henkilöistä.

Edellä mainittujen projektien lisäksi Eduskunnan kirjasto osallistui muihin 100-vuotistapahtumiin, mm. 100-vuotiskiertonäyttelyn kotimaan kierron järjestämiseen maakuntakirjastoissa, eduskunnan esitemateriaalin jakamiseen sekä 1.6.2006 pidetyn eduskunnan juhlaistunnon ja elokuussa pidettyjen eduskunnan avoimien ovien avustustehtäviin.

Tietopalvelun toimeksiantoina tehtiin runsaasti eduskunnan 100-vuotisuuteen liittyviä tiedonhakuja, mm. 1907 valitut kansanedustajat ja naisten äänioikeus olivat kysytyjä aiheita.

Oikeudellinen tieto

Oikeudellisen tiedon toiminnan painopiste vuonna 2006 oli tietopalvelun lisäksi kouluttamisessa ja kouluttautumisessa.

Tietopalvelun toimeksiantoina tehtiin edellisvuosien tapaan myös laajempia oikeusvertailevia tiedonhakuja mm. eri maiden lainsäädäntöön, oikeustapauksiin ja oikeuskirjallisuuteen ministeriöiden säädösvalmistelijoiden tarpeisiin.

Oikeudellisen tiedon johtava tietoasiantuntija osallistui aktiivisesti valtiovarainministeriön asettaman Säädösvalmistelun tietotuki -työryhmän työhön. Työssä kehitettiin säädösvalmistelun tietotuen toimintamalli ministeriöille ja Eduskunnan kirjaston tietopalvelun ja ministeriöiden tietopalvelujen yhteistyölle. Mallin pohjalle perustuva valtioneuvoston säädösvalmistelun tietotuki yhteistyöryhmä alkoi kokoontua loppusyksystä ja siihen nimettiin jäsen myös kirjastosta.

Kirjasto järjesti kirjaston tietopalvelun, eduskunnan sisäisen tietopalvelun ja ministeriöiden tietopalveluiden henkilökunnalle suunnatut pohjoismaisten ja eräiden keskeisten EU-maiden oikeudellisten tiedonlähteiden koulutukset, joihin kouluttajat kutsuttiin ao. maista.

Eri ryhmille suunnattuja oikeudellisen tiedon koulutuksia jatkettiin sekä kirjaston itsensä että mm. ministeriöiden järjestämissä tilaisuuksissa.

Yhteiskuntatieto

Yhteiskuntatiedon johtava tietoasiantuntija avusti keväällä 2006 ruotsalaista kansalaisjärjestöä Vetenskap & Allmänhet (V & A), joka Ruotsin opetusministeriön tuella tutki maansa parlamentaarikkojen tapaa hyödyntää tieteellistä tietoa. V & A pyysi apua suunnitellessaan laajaa tutkimustaan ruotsalaisten kansanedustajien tiedon käytöstä. Yhteiskuntatiedon johtavan tietoasiantuntijan ja palvelujohtajan artikkelit yhteiskuntatieteellisen tiedon hyödyntämisestä parlamentarisessa päätöksenteossa olivat keskeisiä tutkimuksen lähteitä.

Yhteiskuntatiedon johtava tietoasiantuntija osallistui virkamiesavustajana 29.10–1.11.2006 Qatarissa, Dohassa pidettyyn kansainväliseen konferenssiin The Sixth International Conference of New or Restored Democracies.

Verkkopalvelut

Eduskunnan kirjaston verkkosivut uudistettiin vuoden 2006 aikana. Uudistuksen toteuttaminen aloitettiin heinäkuussa 2006 ja suomenkieliset verkkosivut avattiin käyttöön joulukuussa 2006. Sisältöjen ja palvelujen suunnittelu uusille sivuille oli käynnistetty erillisissä työryhmissä jo useita vuosia aiemmin.

Uudistuksen tavoitteena oli käytettävyyden parantaminen, ulkoasun ajanmukaistaminen ja kokonaisuuden yhteensovittaminen eduskunnan uudistettuihin verkkosivuihin. Visuaalisuudelle annettiin myös entistä enemmän painoa. Sivustosta tuotettiin suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset versiot.

Uusilla verkkosivuilla on pyritty siihen, että asiakkaiden suosimat palvelut löytyvät helposti ja kirjaston aineisto- ja palvelutarjonta on selkeästi jäsennettyinä. Sivustolta löytyy myös useita uudenlaisia palveluja, kuten tiedotteiden ja kirjaston suosittelemien julkaisujen seuranta RSS-palveluna ja laajennettu valikoima sähköisiä palveluja. Verkkosivuilla on nyt entistä selkeämmin nostettu esille myös kirjaston asiantuntijuusalueet. Uudistustyöhön osallistui laajalti koko henkilökunta, mutta hanketta koordinoivissa työryhmissä tehtiin yhteistyötä myös eduskunnan tietohallinnon, eduskuntatiedotuksen sekä TietoEnatorin ja TeamWare Plazan kanssa. Lisäksi verkkosivustoa on esitelty eduskunnan verkkopalvelun yhteistyöryhmälle.

Voyager-kirjastojärjestelmästä otettiin kesän aikana käyttöön uusi ohjelmaversio. Uutena verkkopalveluna otettiin kirjastossa käyttöön kirjastojärjestelmään liittyvä UB, Universal Borrowing eli asiakastoiminen kaukolainaus. Lisäksi käyttöliittymään liitettiin LINNEA2-konsortion tuottamia lisäpiirteitä.

Selma-tietokannan 15-vuotispäivän kunniaksi suunniteltiin ”Selma – kirjoja vuodesta 1991” T-paita, joka jaettiin koko kirjaston henkilökunnalle joululahjaksi. T-paitaa on tarkoitus jakaa sopivissa tilaisuuksissa PR-tuotteena myös esim. asiakkaille tai kirjaston vieraille.

Elektronisen aineiston käyttöönottoa laajennettiin ottamalla eduskunnan sisäiseen käyttöön Ellibsin tuottamia e-kirjoja.

E-kirjat ovat haettavissa Selma-tietokannan kautta ja avautuvat käyttöön koneilta, jotka sijaitsevat eduskunnan verkossa.

Vuoden aikana kirjaston tietojärjestelmistä ja tietokannoista tuotettiin arkkitehtuurikuvaukset, jotka helpottavat tietojärjestelmien hallintaa ja kehittämistä sekä järjestelmätukea. Kuvauksia voidaan hyödyntää myös kirjaston esittelyissä.

Verkkopalveluissa perehdyttiin Web 2.0 eli yhteisöllisten verkkopalvelujen kehitykseen. Kirjaston verkkosivuille liitettiin uuden tiedon seurannan mahdollistava RSS-palvelu. Henkilökunnalle esiteltiin myös RSS:n hyödyntämismahdollisuuksia yleisemmin. Henkilökunnan käyttöön on suositeltu Netvibes-sovellusta.

Kirjaston verkkopalveluja on vuoden aikana esitelty useille kansainvälisille vierasryhmille. Eduskunnan tietohallinnolle järjestettiin erillinen esittelytilaisuus kirjaston verkkopalveluihin. Kirjaston henkilökunnalle on järjestetty tietoiskuja (mm. Netvibes-sovellus) ja koulutusta uusista sovelluksista tai jo käytössä olevien sovellusten uusista piirteistä (mm. kirjaston uudet verkkosivut, yhteislainaus/Universal Borrowing, kirjastojärjestelmän uuden version mukanaan tuomat uudet piirteet).

Eduskunnan kirjasto osallistui yhdessä Suomen kirjastoseuran ja pääkaupunkiseudun kirjastojen kanssa kansainvälisen Whose Internet -konferenssin järjestämiseen Helsingissä. Tapahtumassa pohdittiin internetin mukanaan tuomia rajoja ja rajoituksia erityisesti sananvapauden, perusoikeuksien, sensuurin, tiedon oikeellisuuden ja kansainvälisten kysymysten näkökulmasta. Konferenssi onnistui sisällön puolesta erinomaisella tavalla, sinne saatiin erinomaiset kansainväliset puhujat ja se sai myönteistä palautetta.

Verkkopalvelujen osalta yhteistyötä tehtiin mm. kirjastojärjestelmään liittyen Lin-

nea2-konsortiossa, tieteellisten kirjastojen Tieteen Linkkitalo -hankkeessa sekä kirjastot.fi -verkkotietopalvelun kanssa. Elektronisia aineistoja Eduskunnan kirjasto on hankkinut FinELib-konsortion kautta.

Eduskunnan kirjasto käynnisti sisällönkuvailun kehittämiseen liittyvän yhteistyöhankkeen Tampereen yliopiston Informaatiotutkimuksen laitoksen kanssa ontologian kehittämiseksi yhteiskunnallisen tiedon alueelle.

Keväällä 2006 verkkotiedon johtava tietoasiantuntija osallistui Tampereen yliopiston Informaatiotutkimuksen laitoksen järjestämään kirjasto- ja informaatioalan tulevaisuuspaneeliin. Paneeli liittyi selvitykseen, jossa koottiin alan asiantuntijoiden näkemyksiä ja arvioita koulutukseen ja työhön liittyvästä kehityksestä. Johtava tietoasiantuntija esitelmöi myöhemmin syksyllä samasta aiheesta Online Information -konferenssissa Lontoossa.

Eduskunnan kirjasto on toiminut tiiviissä yhteistyössä myös eduskunnan erilaisissa yhteisissä verkkopalveluhankkeissa. Kirjaston edustaja on mukana myös eduskunnan verkkopalvelun yhteistyöryhmässä.

Kirjaston henkilökunnan aktiivinen panos on näkynyt erityisesti eduskunnan uusien julkisten sivujen suunnittelussa. Kirjaston edustajia on ollut mukana www-projektin johtoryhmässä, projektiryhmässä ja projektin toteuttamista ja kehittämistä tukevassa hakupalvelutyöryhmässä. Hakupalveluryhmässä parannettiin ja yhdenmukaistettiin eduskunnan www-sivujen asioiden ja asiakirjojen hakuja ja tulosten esittämistapoja niin että ne olisivat mahdollisimman käyttäjäystävällisiä. Hakupalvelujen uusi toteutus on saanut runsaasti positiivista palautetta niiden avaamisen jälkeen.

Uusien sivujen esittely ja valtiopäiväasioiden hakukoulutus uusilta sivuilta eduskunnan ulkopuolisille tahoille (mm. ministeriöil-

le) aloitettiin kirjaston toimesta heti sivujen avauduttua marraskuussa.

Eduskunnan kirjasto osallistui 2006 myös eduskunnan sähköisen työpöydän suunnit-

teluhankkeen työryhmiin, jossa työstettiin sovelluksen hyödyntämismahdollisuuksia eduskunnan verkkopalvelujen eri alueilla.

7 Näyttelyt

Eduskunnan 100-vuotisnäyttely oli esillä Eduskunnan kirjastossa 1.8.–3.9.2006. Eduskunnan 100-vuotisjuhlakautta varten tuotetussa näyttelyssä esiteltiin eduskunnan roolia ja merkitystä suomalaisessa yhteiskunnassa. Kiertonäyttely on kahden vuoden aikana esillä yli 20 kirjastossa ympäri Suomea. Kotimaan lisäksi erikieliset näyttelyversiot ovat esillä yhteensä yli 40 maassa.

100 vuotta naisten ääniä ja toimintaa -näyttely oli nähtävänä Eduskunnan kirjas-

ton näyttelytilassa 16.11.–2.12.2006. Näyttelyn järjesti työelämä- ja tasa-arvovaliokunta yhteistyössä Naisjärjestöjen Keskusliiton kanssa ja se kuvasi suomalaisten naisten aseman ja oikeuksien kehittymistä 1900-luvun alusta tähän päivään. Näyttely liittyi EU:n jäsenmaiden parlamenttien ja Euroopan parlamentin tasa-arvovaliokuntien kokoukseen, joka pidettiin eduskunnassa 31.10.–1.11.2006.

8 Henkilöstö

Kertomusvuoden lopussa kirjastossa oli 52 vakinaista virkaa.

YTM Jani Stenvall nimitettiin avoimeen verkkopalveluasiantuntijan virkaan 15.4.2006 lukien.

Virkavapaana omasta virasta työskenneltiin toisessa eduskunnan virassa (eduskuntasananastoprojektissa). Vakinaisten virkamiesten lisäksi kirjastossa työskenteli eripituisina jaksoina 12 henkilöä. He hoitivat vakinaisten virkojen sijaisuuksia sekä toimivat määräaikaisissa projektitehtävissä yhteensä 8 vuotta 6 kuukautta.

Eduskunnan kirjastossa suoritti yksi henkilö kirjasto- ja informaatioalan opintojensa työssäoppimisjakson ja kolme liettualaista kirjastoharjoittelijaa suorittivat osan ulkomailla tapahtuvaa työharjoittelua.

Vuosilomia, säästövapaita ja lomarahavapaita pidettiin yhteensä 8 vuotta 10 kuukautta, joka on 15,8 % työajasta. Lomia pidettiin keskimäärin 47,5 päivää/henkilö. Sairauspoissaoloja oli yhteensä 2 vuotta eli 3,6 % työajasta.

Vuoden aikana yksi henkilö oli vuoroteltuvapaalla, kolme henkilöä virkavapaalla, yksi henkilö hoitovapaalla, yksi henkilö äitiys- ja vanhempainvapaalla sekä kaksi henkilöä käytti osittaista hoitovapaata. Loppuvuodesta kirjastoa kohtasi suru-uutinen; projektipäällikkö Riitta Siunala kuoli 18.11.2006.

Henkilökunta piti ammattitaitoaan yllä osallistumalla koulutustilaisuuksiin koti- ja ulkomailla sekä eduskunnassa. Henkilökunnalle järjestettiin edellisvuosien tapaan tie-

toiskuja ja koulutusta kirjaston erityisaloilta sekä kirjaston oman henkilökunnan että ulkopuolisten asiantuntijoiden voimin.

Kaikki henkilökunnasta osallistuivat vuoden aikana johonkin koulutukseen. Henkilökunta käytti erilaiseen koulutukseen yhteensä 307 työpäivää. Kielikoulutukseen osallistui yhteensä 19 henkilöä. Viikoittaiseen kieltenopetukseen, intensiivikursseihin tai räätälöityyn kieltenopetukseen käytettiin yhteensä 400 tuntia. Pitkää koulutusta työn ohella tai oppisopimuksella suoritti kolme henkilöä käyttäen osittain työaika yhteensä 44 työpäivää.

Kirjaston henkilökunta osallistui aktiivisesti koulutustilaisuuksiin ja kokouksiin myös ulkomailla. Riksdagsbiblioteketin tiloihin ja kokoelmiin Tukholmassa kävi tutustumassa kolme henkilöä tammikuussa. Kesäkuussa osallistuttiin Pohjoismaisten oikeudellisten kirjastojen kokoukseen Kööpenhaminassa ja Pohjoismaisten ylikirjastonhoitajien kokoukseen, samoin Kööpenhaminassa. The Second Meeting of the EU-information Offices of the Baltic Sea EU-states -kokoukseen kesäkuussa Riiassa osallistui kaksi henkilöä. IFLAn konferenssissa elokuussa Soulissa oli kaksi henkilöä, samoin Pohjoismaisilla arkistopäivillä Uppsalassa. Syyskuussa IALL-kokoukseen Pietarissa osallistui kaksi henkilöä, Internet Librarian International 2006 -konferenssissa lokakuussa oli kolme henkilöä. Eduskunnan kirjastosta oli edustaja Kansainvälisen arkistoneuvoston parlamentti- ja puoluearkistojen kokouksessa Bonnissa ja Lontoossa Online Information 2006 -konferenssissa marraskuussa.

Monissa kirjasto- ja tietopalvelukehittämishankkeissa oli edustus myös Eduskunnan

kirjastosta. Valtipa-yhteistyö valtioneuvoston tietopalvelujen kanssa jatkui aktiivisena; Eduskunnan kirjastosta oli jäsen mm. Valtipan ohjausryhmässä, Valtipan tietoympäristötyöryhmässä sekä Valtipan kansainvälisen tiedon työryhmässä ja asiantuntijajäsen valtiovaraministeriön ja oikeusministeriön asettamassa Säädosvalmistelun tietotuki -työryhmässä. Kirjastolla oli edustajia Linnea2-konsortion työryhmissä sekä jäsen FinElib-konsortiossa ja Erikoiskirjastojen neuvostossa, Informaatiotutkimuksen yhdistyksen hallituksessa, Tieteellisten seurain valtuuskunnan julkaisukeskuksen johtokunnassa ja asiantuntija opetusministeriön asettamassa Venäjä-tietopalvelun kehittämisprojektin projektiryhmässä sekä Tieteen linkkitalon kehittämistyöryhmässä. Signumin päätoimittaja oli edelleen Eduskunnan kirjastosta. Muita jäsenyyksiä eduskunnan piirissä on ollut www-projektin johtoryhmän varajäsen, Nuorten parlamentin neuvottelukunnan sihteeri ja Nuorten parlamentin työryhmän varapuheenjohtaja.

Luottamustehtäviä oli eduskunnan piirissä mm. naisverkoston sihteeri, TENÄn hallitus, Arkadia-seuran taloudenhoitaja ja sihteeri, EMOn varapuheenjohtaja sekä UPJ:n valmisteluryhmän jäsen.

Sisäinen tiedottaminen hoidettiin pääosin kirjaston oman intranetin Sisäpiirin ja sähköpostin välityksellä. Kirjaston henkilökunta kutsuttiin vuoden aikana kolme kertaa koolle. Aiheina olivat uusi palkkausjärjestelmä, toinen aihetta käsittelevä tilaisuus oli järjestetty yhteisesti tieto- ja viestintäyksikölle ja vuoden viimeisessä kokouksessa aiheena oli eduskunnan henkilökunnalle tehty työtyytyväisyyskysely.

Julkaisut 2006

Ajankohtaista: Eduskunnan kirjaston asiakastiedote. Toimituskunta: Hilppa Haukka, Pirkko Kaitaharju, Maria-Leena Luotonen, Anne Schwartz, Kimmo Tuominen. Helsinki 2006:1–2.

Saatavissa myös: 1/2006 <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/pubman/templates/2.htx?id=99>

Saatavissa myös: 2/2006 <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/pubman/templates/2.htx?id=100>

Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2005. Helsinki 2006, 30 s.

Saatavissa myös:

<http://www.eduskunta.fi/triphome/bin/akx3000.sh?kanta=erk&haku=KER&kieli=su&VAPAAHAKU=&TUNNISTE=k+14/2006>

Karhula, Päivikki, Alueellisen yhteistyön solmut auki. Signum (2006):1, s. 3–4

Karhula, Päivikki, Conspectus is a cool tool. Signum (2006):3, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, Monesta suunnasta yhteen. Signum (2006):4, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, Tilastot muutoksessa mukana. Signum (2006):5, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, A united voice: library associations' challenge for the future in Finland. Library Management (2006):1–2, s. 101–107.

Karhula, Päivikki, Valvontaa vai palvelua? Signum (2006):2, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, Verkkotiedon rajoilla. Signum (2006):4, s. 16–18.

Karhula, Päivikki, Web 2.0 muuttaa tutkimuksen näkökulmia – NORLIS-tutkija-

verkoston seminaari Tallinnassa. Signum (2006):2, s. 5–8.

Karhula, Päivikki, Yliopistokirjastot osaavat yhteistyön. Signum (2006):6, s. 9–10.

Karhula, Päivikki, 7 teesiä RFID:stä. Signum (2006):4, s. 25–29.

Karjalainen, Leena, Valokuvaa kuvailevat tiedot: metadatan käyttömahdollisuudet eduskunnan valokuva-arkistossa. Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu, kirjasto- ja tietopalvelun koulutusohjelma 2006, 69 s.

Painopiste: kirjaston sisäinen aviisi. Toimitus: Leni Luotonen ja Hilppa Haukka. Helsinki 2006:1–6.

Pajula, Sari, Oikeus oikeudelliseen tietoon: Eduskunnan kirjaston rooli oikeudellisen informaation välittämisessä. Eduskunnan kirjasto, Eduskunnan kirjaston tutkimuksia ja selvityksiä 9, Helsinki 2006, 54 s.

Saatavissa myös:

<http://lib.eduskunta.fi/dman/Document.phx?documentId=ka01007124913773&cmd=download>

Pitkälä, Matti, Eduskunnan kirjaston käyttäjäkysely 2006. Helsinki 2006, 19 s.

Saatavissa myös:

<http://lib.eduskunta.fi/dman/Document.phx?documentId=ev33206154456370&cmd=download>

Pulkkinen, Riitta, Eduskuntatietoa-ineiston arviointi eduskunnan kirjastossa. Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu, kirjasto- ja tietopalvelun koulutusohjelma 2006, 72 s.

Riksdagsbibliotekets berättelse för 2005. Helsingfors 2006, 30 s.

Saatavissa myös:

<http://www.riksdagen.fi/riksdagshandlingar/b+14/2006>

Selma kokoelmatietokannan uutuusluettelo suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi

Saatavissa: http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks_mp.cgi?lang=Finnish

Saatavissa: http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks_mp.cgi?lang=Swedish

Saatavissa: http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks_mp.cgi?lang=English

Suomen kansanedustajat 1907 – Finlands folkvalda 1907. Toimitus: Riitta Siunala. Helsinki 2006, 207 s.

Tuominen, Kimmo, The Curses of Information Work and the Blessedness of Libraries. The National Library of Finland Bulletin 2006, s. 13–14.

Tuominen, Kimmo, Kirjasto 2.0 ja tulevaisuuden näyttöluettelot. Tietolinja: kansalliskirjaston elektroninen tiedotuslehti (2006):2.

Saatavissa: <http://www.lib.helsinki.fi/tietolinja/0206/kirjasto20.html>

Tuominen, Kimmo, Tiedon partaalla: kuinka hallita informaatiotulvaa. Helsinki : BTJ Kirjastopalvelu, 2006, 221 s.

Tuominen, Kimmo, Viimeinen lähtijä sammuttaa valot. Kansalliskirjasto: Helsingin yliopiston kirjaston tiedotuslehti (2006):6, s. 19–21.

Uutuuksia eduskunnan kirjastossa – Nyförvärv i Riksdagsbiblioteket.

Valikoima Eduskunnan kirjastoon sekä kansanedustajien käyttöön hankituista uutuuksijulkaisuista (2006):1–17.

Saatavissa: <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/kirjasto/organisaatio/julkaisut/valikoitu-uutuuslista.htx>

Saatavissa: <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/biblioteket/organisation/nyforvarv.htx>

Valtiopäivien avajaispuheet 1907–2006. Öppningsanföranden vid riksmötena 1907–2006. Toimitus: Linda Backman et al. Eduskunnan kirjasto, Eduskunnan kirjaston tutkimuksia ja selvityksiä 8, Helsinki 2006, 569 s.

Saatavissa myös: <http://lib.eduskunta.fi/dman/Document.phx?documentId=qy30606140808032&cmd=download>

Kirjaston henkilöstö 31.12.2006

Virka	Nimi ja oppiarvo
Eduskunnan kirjaston johtaja tieto- ja viestintäjohtaja, oto	Laaksovirta, Tuula H., YTT, dosentti
Johtava tietoasiantuntija oikeudellinen tieto	Pajula, Sari, YTM
Johtava tietoasiantuntija yhteiskuntatieto	Turja, Timo, VTL
Johtava tietoasiantuntija eduskuntatieto	Hakala, Kristiina, YTM
Johtava tietoasiantuntija verkkotieto	Karhula, Päivikki, YTK
Kokoelmapalvelu	
Palvelujohtaja	Mäkelä, Kaarlo, VTK
Tietoasiantuntija	Latvus, Marjatta, FM
”	Paavilainen, Kaisa, YTK
”	Uurasjärvi, Jaana, FM
Amanuessi	Clavert, Violette, FM
Informaatikko	Korkeila, Sirkka-Liisa, HuK, merkonomi
Verkkopalvelusihteeri	Auvinen, Saija, merkonomi
Tietopalvelusihteeri	Häkkinen, Merja, merkonomi
”	Kajava, Eija
”	Kuusniemi, Hannele, merkonomi
”	Leponiemi, Tapio, merkonomi
”	Luotonen, Maria-Leena, merkonomi
Osastosihteeri	Syvälouma, Mirja
Palveluneuvoja	Palmunen, Airi, HuK
”	Salakari, Sirkku-Marja
”	Åhlberg, Anneli
Projektiavustaja	Koskinen, Minna-Maria
Osa-aikainen projektiavustaja, ma	Karén, Seija
Neuvonta- ja arkistopalvelu	
Palvelujohtaja	Tuominen, Kimmo, YTT
Arkistopäällikkö	Lomu, Juhani, FM
Verkkopalveluasiantuntija	Stenvall, Jani, YTM
Tutkija	Graae, Kristiina, VTK
Tietoasiantuntija	Lehto-Toivakka, Marketta, YTM
”	Törnwall, Annamari, YTM
Amanuessi	Kaitaharju, Pirkko, FM
Arkistoamanuessi	Schwartz, Anne, HuK
Kuva-amanuessi	Venesvirta, Tarja, FM
”	Tuukkanen, Tiina, FM
Informaatikko	Kurtti, Tuula, HuK, merkonomi
Verkkopalvelusihteeri	Haukka, Hilppa
Osastosihteeri	Salasmaa, Hilikka
”	Voutilainen, Heikki

Virka	Nimi ja oppiarvo
Tietopalvelusihteeri , ma	Koskinen, Tiina, merkonomi
” , vv	Kämäri, Lassi, merkonomi
Verkkopalveluneuvoja	Rautava, Aini, merkonomi
Projektiaavustaja , ma	Saarikivi, Satu, merkonomi
Tietopalvelu	
Palvelujohtaja	Rajala, Heikki, merkonomi
Tietoasiantuntija	Kivinen, Hannu, merkonomi
”	Johansson, Virpi, FM
”	Mälkki, Helka, FK
”	Oksa-Pallasvuo, Marja, VTM
”	Pakarinen, Mirja, OTK
Koulutusinformaatikko	Peuhkurinen, Tommi, FM
Informaatikko	Koski, Sari, YTM
”	Rönkkö, Maija-Leena, FM
Verkkopalveluamannuensi	Erkkilä, Päivi, HuK
Verkkopalveluneuvoja	Oravisto, Hannele, ekonomi, HuK
Tietopalvelusihteeri	Karjalainen, Leena, tradenomi
Sisäinen palvelu	Vaakanainen, Heikki
Osastosihteeri	Jussila, Raija, merkonomi
”	Kannas, Kirsi, merkonomi
	Vuorinen, Pirkko, merkonomi

Ulkomaiset vaihtosuhteet vuonna 2006

Amerikan yhdysvallat:	Harvard College Library, Cambridge, Massachusetts Harvard Law School Library, Cambridge, Massachusetts Library of Congress, Washington, D.C. New York Public Library, N.Y. University of California, Los Angeles University of Illinois Library, Urbana, Illinois University of Minnesota Libraries, Minneapolis
Bulgaria:	Bulgarian Academy of Sciences, Sofia St. St.Cyril and Methodius National Library, Sofia
Islanti:	Bókasafn Althingis, Reykjavik Landsbókasafn Íslands, Háskolabókasafn, Reykjavik
Iso-Britannia:	The British Library, Lontoo
Italia:	Biblioteca Della Camera Dei Deputati, Rooma
Itävalta:	Parlamentsbibliothek, Wien Österreichische Nationalbibliothek, Wien
Japani:	National Diet Library, Tokio
Kanada:	Library of Parliament, Ottawa
Kiina:	National Library of China, Beijing
Korean tasavalta:	National Assembly Library, Soul
Liettua:	Lietuvos Respublikos Seimas, Vilna Martynas Mazvydas National Library of Lithuania, Vilna
Norja:	Stortingsbiblioteket, Oslo
Puola:	Biblioteka Sejmowa, Varsova
Ranska:	Assemblée Nationale, Service de la Documentation Etrangère, Pariisi Bibliothèque de Sénat, Pariisi Bibliothèque Nordique, Pariisi
Romania:	Parliament of Romania, Chamber of Deputies Library, Bukaresti
Ruotsi:	Nordiska Journalisthögskolan, Mullsjö Riksdagsbiblioteket, Tukholma Umeå Universitetsbibliotek, Uumaja Uppsala Universitetsbibliotek, Uppsala
Saksa:	Deutsche Zentralbibliothek für Wirtschaftswissenschaften ZBW, Kiel

	Bibliothek des Deutschen Bundestages, Berliini
	Max-Planck-Institut für Ausländisches Öffentliches Recht und Völkerrecht, Heidelberg
	Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg, Hampuri
	Staatsbibliothek zu Berlin, Preussischer Kulturbesitz, Berliini
	Universitätsbibliothek Universität Greifswald
Serbia ja Montenegro:	Federal Statistical Office Library, Belgrad
Tanska:	Administrative Bibliotek, Kööpenhamina
	Folketingets Bibliotek, Kööpenhamina
	Nordisk journalistkursus, Århus
	Odense universitetsbibliotek, Odense
Ukraina	National Parliamentary Library of Ukraine, Kiova
Unkari:	Library of Hungarian Parliament, Budapest
Venäjä:	Institute of Scient. Information of Social Sciences (INION RAN), Moskova
	Library for Foreign Literature, Moskova
	Russian State Library, Moskova
Viro:	Eesti Rahvusraamatukogu, Tallinna
	Eesti Teaduste Akadeemia, Tallinna
Kansainväliset järjestöt:	UNIDROIT, Rooma
	United Nations Library, New York, N.Y.
	United Nations Office at Geneva Library, Geneve
	WHO, Geneve

